

Työeläkelaitoksille

KOLMANSISTA VAKUUTUSDIREKTIIVEISTÄ JOHTUVAT LAINMUUTOKSET

Hallituksen esityksen HE 330/1994 vp lainmuutokset (389-379/95) vahvistettiin 17.3.1995 ja tulivat voimaan 1.4.1995. Hallituksen esitys on yleiskirjeen A 56/94 liitteenä.

Työeläkelait vahvistettiin esityksen mukaisina lukuunottamatta LEL:n 1 §:ssä olevia lakiviittauksia, joihin tehtiin eduskuntakäsittelyssä muutama teknisluontoinen muutos.

Vakuutusyhtiölakiin lisättiin eduskuntakäsittelyssä vielä uudet 12 luvun 7 §, 13 luvun 1 § (aikaisemmin kumotun tilalle) ja 15 luvun 12 §:n 2 momentti. Lisäksi 15 luvun 14 § poikkeaa esityksestä sikäli, että sen mukaan ministeriö voi määrätä vakuutusten lakkaamisajankohdan. Esityksen mukaan ministeriön olisi tullut vahvistaa ajankohta.

Esityksestä poikkeavat kohdat ovat oheisena.

ELÄKETURVAKESKUS

Lauri Mäkeläinen
Lauri Mäkeläinen

Leena Lietsala
Leena Lietsala

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

1995

Julkaistu Helsingissä 24 päivänä maaliskuuta 1995

N:o 389—401

SISÄLLYS .

N:o		Sivu
389	Laki vakuutusyhtiölain muuttamisesta	945
390	Laki työntekijäin eläkelain muuttamisesta	963
391	Laki lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muuttamisesta	967
392	Laki eräiden työsuhteissa olevien taiteilijoiden ja toimittajien eläkelain muuttamisesta	969
393	Laki yrittäjien eläkelain muuttamisesta	971
394	Laki maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta	973
395	Laki merimieseläkelain muuttamisesta	975
396	Laki tapaturmavakuutuslain 29 §:n muuttamisesta	976
397	Laki vakuutusenvälittäjistä annetun lain muuttamisesta	977
398	Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä	979
399	Laki eräistä vakuutusmaksuista suoritettavasta verosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta	997
400	Laki palosuojelumaksusta annetun lain 1 §:n muuttamisesta	998
401	Laki vakuutustarkastuksen kustantamisesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta	999

N:o 389

Laki

vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 17 päivänä maaliskuuta 1995

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 28 päivänä joulukuuta 1979 annetun vakuutusyhtiölain (1062/79) 3 luvun 2 a—2 c § ja 13 luvun 5—8 §,

sellaisina kuin niistä ovat 3 luvun 2 a—2 c § ja 13 luvun 7 ja 8 § 9 päivänä elokuuta 1993 annetussa laissa (752/93),

muutetaan 1 luvun 3 §:n 2—5 momentti, 2 luvun 2 §, 5 §:n 1 momentti, 5 a § ja 10 §:n 1 momentin 4 kohta, 3 luvun 3 ja 4 §, 10 luvun otsikko, 1 §:n 2 ja 3 momentti, 2 §:n 2 ja 4 momentti, 3 §:n 2—5 momentti, 3 a, 4 ja 8 §, 9 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohta ja 10 §:n 1 momentti, 11 luvun 1 §:n 1 momentti, 4 §:n 4 momentti ja 6 §, 12 luvun 1 §:n 1 momentti, 2 ja 3 § ja 5 §:n 1 momentti, 13 luvun otsikko ja 2—4 §, 14 luvun 4, 5, 5 a ja 6 §, 7 §:n 2 momentti ja 8 §, 14 a luvun 2 §:n 2 momentti, 15 luvun 1 §:n 2 momentti ja 14 §:n 1 momentti, 16 luvun 5 a §, 17 luvun 1 §:n 1 momentti, 18 luvun 5 §:n 1 momentin 6 kohta, 6 ja 6 a §, 6 c §:n 1 momentti sekä 8 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 3 §:n 2—5 momentti, 2 luvun 5 §:n 1 momentti ja 5 a §, 10 luvun 3 §:n 2—5 momentti ja 3 a §, 11 luvun 1 §:n 1 momentti, 4 §:n 4 momentti ja 6 §, 12 luvun 5 §:n 1 momentti, 14 luvun 5 a §, 15 luvun 1 §:n 2 momentti, 16 luvun 5 a § sekä 18 luvun 5 §:n 1 momentin 6 kohta, 6 a § ja 6 c §:n 1 momentti mainitussa 9 päivänä elokuuta 1993 annetussa laissa, 2 luvun 2 §, 13 luvun 2 § sekä 14 luvun 4, 5 ja 8 § osittain muutettuna viimeksi mainituilla lailla, 2 luvun 10 §:n 1 momentin 4 kohta 27 päivänä kesäkuuta 1986 annetussa laissa (517/86), 10 luvun 1 §:n 2 momentti 27 päivänä maaliskuuta 1987 annetussa laissa (329/87), 14 a luvun 2 §:n 2 momentti 5 päivänä huhtikuuta 1991 annetussa laissa (632/91), sekä 18 luvun 8 §:n 1 momentti 7 päivänä huhtikuuta 1989 annetussa laissa (318/89), sekä

HE 330/94

TaVM 60/94

Neuvoston direktiivi 92/49/ETY; EYVL N:o L 228, 11.8.1992, s. 1, neuvoston direktiivi 92/96/ETY; EYVL N:o L 360, 9.12.1992, s. 1, neuvoston direktiivi 91/674/ETY; EYVL N:o L 374, 31.12.1991, s. 7

mukaista yhteismäärää laskettaessa huomioon ei oteta 10 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavaa vakuutusyhtiötä.

3 §

Jos yhtiön varoja on jaettu osakkaille vakuutusta koskevien perusteiden vastaisesti, on myös soveltuvin osin noudatettava, mitä osakeyhtiölain 12 luvun 5 §:ssä säädetään.

5 §

Rahalainan antaminen vakuutusyhtiön tai vakuutusyhtiön konserniin kuuluvan yhtiön hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenelle taikka toimitusjohtajalle samoin kuin vakuuden antaminen heidän velvoitteistaan on sallittu vain viimeksi kuluneelta tilikaudelta vahvistetun taseen osoittaman vapaan oman pääoman puitteissa ja edellyttäen, että lainalla tai vakuudella on takaus, jonka on antanut ETA-valtiossa toimiluvan saanut talletuspankki, tai muu turvaava vakuus. Sama koskee lainan tai vakuuden antamista edellä mainitun henkilön aviopuolisolle, veljelle tai sisarelle taikka sille, joka on tällaiseen henkilöön suoraan ylenevässä tai alenevassa sukulaisuus- tai lankoussuhteessa taikka sellaisessa lankoussuhteessa, että toinen heistä on naimisissa toisen veljen tai sisaren kanssa.

7 §

Sen estämättä, mitä muualla laissa säädetään, vakuutusyhtiö voi sosiaali- ja terveysministeriön suostumuksella ja vakuutusalan yhteisen edun niin vaatiessa osallistua selvitystilaan tai konkurssiin joutuneen suomalaisen vakuutusyhtiön myöntämien vakuutusten käsittämien etujen turvaamiseen.

13 luku

Henkivakuutus

1 §

Henkivakuutuksella sekä vahinkovakuutusluokkiin 1 ja 2 kuuluvilla vakuutuksilla on oltava 10 luvun 2 §:ssä tarkoitettujen vastuuvielan laskuperusteiden lisäksi laskuperusteet, joissa määrätään, miten vakuutusmaksut tai niitä vastaavat vakuutusturvan määrät lasketaan,

näiden vakuutusten takaisinostoarvosta ja vapaakirja-arvosta. Vapaakirja-arvolla tarkoitetaan sitä turvaa, jonka vakuutus antaa, jos vakuutusmaksuja ei enää makseta.

Laskuperusteesta on käytävä myös ilmi, miten vakuutetut jaetaan ryhmiin yhtiön vastukseen vaikuttavien tekijöiden perusteella.

2 §

Uusien henkivakuutusten vakuutusmaksun laskuperusteet on laadittava silmällä pitäen vakuutettujen etujen turvaamista siten, että vakuutusyhtiö pystyy selviytymään kaikista näiden vakuutusten sille aiheuttamista velvoitteista joutumatta käyttämään muita varoja kuin näiden vakuutusten vakuutusmaksuja ja niiden sijoittamisesta saatavia tuottoja tavalla, joka saattaisi vaarantaa 11 luvun mukaisten vakavaraisuusvaatimusten täyttymistä.

3 §

Päätettäessä lisäetujen antamisesta sellaisille vakuutuksille, joille on vakuutus sopimuksessa annettu oikeus vakuutusten tuottaman ylijäämän perusteella mahdollisesti annettaviin lisäetuihin, on kohtuullisessa määrin otettava huomioon sekä näille vakuutuksille annettavien lisäetujen kokonaismäärän että niiden jakautumisen osalta näiden vakuutusten tuottaman ylijäämän määrä ja muodostumistapa. Lisäedut eivät saa vaarantaa yhtiön 11 luvun mukaan määräytyvien vakavaraisuusvaatimusten täyttymistä tai lisäetujen tason jatkuvuutta.

Mitä 1 §:ssä on säädetty henkivakuutuksen laskuperusteista, on soveltuvin osin noudatettava myös annettaessa vakuutuksille lisäetuja.

4 §

Laskuperusteita, joista säädetään 1 §:ssä ja 10 luvun 2 §:ssä, ei saa muuttaa siten, että muutos alentaisi yksittäisten vakuutusten takaisinostoarvoja ilman, että vakuutuksenottajalle annetaan mahdollisuus lopettaa vakuutus nostamalla alentamaton takaisinostoarvo. Perusteiden muuttaminen ei saa alentaa vakuutusten vapaakirja-arvoja, ellei ole kysymys sellaisesta muutoksesta, joka aiheutuu lainsäädännön muuttumisesta tai siitä, että yhtiön on alennettava vastuuvielkaa laskettaessa käyttämänsä korkokantaa sosiaali- ja terveysministeriön alennettua vastuuvielkalaskelmissa käytettävän koron ylärajaa.

12 §

Jos on perusteltua aihetta otaksua, että erityisen selvityspesän varat eivät riitä vakuutus-sopimuksista aiheutuvan vastuun kattamiseen, erityisen selvityspesän hallinto voi tehdä toisen vakuutusyhtiön kanssa sopimuksen erityisen selvityspesän vakuutuskannan tai sen osan luovuttamisesta siten, että vakuutukset jatkuvat vastaanottavassa vakuutusyhtiössä erityisin ehdoin tai rajoituksin. Ennen sopimuksen tekemistä erityisen selvityspesän hallinnon on varattava aiottua sopimusta vastustavalle vakuutuksenottajalle mahdollisuus jättää hänen vakuutusensa kannanluovutuksen ulkopuolelle, jolloin vakuutuksenottajalla on oikeus hänen vakuutusensa lakattua saada vakuutukselle kuuluva osuus erityisen selvityspesän varoista siten kuin 14 §:ssä säädetään.

14 §

Jos sopimusta vakuutuskannan luovuttamisesta ei ole saatu aikaan eikä uutta yhtiötäkään ole perustettu yhden vuoden kuluessa selvitystilan alkamisesta, sosiaali- ja terveysministeriö voi määrätä ajankohdan, jolloin vakuutukset lakkaavat olemasta voimassa. Tämän jälkeen on erityisen selvityspesän omaisuus, jollei toisin sovita, muutettava rahaksi ja jaettava niille, joilla vakuutus-sopimuksen perusteella on siihen oikeus, heidän vastuunvelkaosuuksiensa suhteissa. Mikäli kuitenkin on kysymys lakisääteistä eläkevakuutusliikettä harjoittavasta vakuutusyhtiöstä, erityisen selvityspesän omaisuus on käytettävä sosiaali- ja terveysministeriön määräämällä tavalla niihin kustannuksiin, jotka aiheutuvat siitä, että samanlainen eläketurva järjestetään toisessa vakuutusyhtiössä. Tällöin on ensisijaisesti pyrittävä pienentämään työntekijäin eläkelain 12 §:n 4 momentin soveltamisesta aiheutuvia kustannuksia.

16 luku

Sulautuminen ja vakuutuskannan luovuttaminen

3 §

Jos luovutettavaan vakuutuskantaan sisältyy

vakuutus-sopimuksia, jotka on tehty 2 a luvun 1 §:n 1 momentissa tai 8 §:n 1 momentissa tarkoitetun sijoittautumisoikeuden tai palvelujen vapaan tarjoamisen oikeuden perusteella, ministeriön on ennen suostumuksen antamista hankittava suostumus sen muun ETA-valtion vakuutustarkastuksesta vastaavalta viranomaiselta, jossa vahinkovakuutus-sopimuksen kattama riski 2 a luvun 10 §:n mukaan sijaitsee tai jossa henkivakuutuksen ottaja asuu vakinaisesti tai, jos henkivakuutuksen ottaja on oikeushenkilö, se oikeushenkilön toimipaikka, johon sopimus liittyy, sijaitsee.

Jos luovutettavia vakuutus-sopimuksia on tehty 2 a luvun 6 §:ssä tarkoitetusta edustustosta käsin, ministeriö on ennen suostumuksen antamista annettava edustuston sijaintimaan vakuutustarkastuksesta vastaavalle viranomaiselle mahdollisuus tulla kuulluksi vakuutuskannan luovuttamisesta.

5 a §

Vakuutusyhtiö voi sosiaali- ja terveysministeriön suostumuksella luovuttaa 2 a luvun 1 §:n 1 momentissa tai 8 §:n 1 momentissa tarkoitetun sijoittautumisoikeuden tai palvelujen vapaan tarjoamisen oikeuden perusteella tehtyjen vakuutus-sopimusten vakuutuskannan tai osan siitä ulkomaiselle vakuutusyhtiölle, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa (*ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö*).

Ennen suostumuksen antamista ministeriön on hankittava vastaanottavan yhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiöllä on vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen riittävä toimintapääoma sekä suostumus sen ETA-valtion vakuutustarkastuksesta vastaavalta viranomaiselta, jossa vahinkovakuutus-sopimuksen kattama riski 2 a luvun 10 §:n mukaan sijaitsee tai jossa henkivakuutuksen ottaja asuu vakinaisesti tai, jos henkivakuutuksen ottaja on oikeushenkilö, se oikeushenkilön toimipaikka, johon sopimus liittyy, sijaitsee.

Jos luovutettavia vakuutus-sopimuksia on tehty edustustosta käsin, ministeriön on ennen suostumuksen antamista annettava edustuston sijaintimaan vakuutustarkastuksesta vastaavalle viranomaiselle mahdollisuus tulla kuulluksi vakuutuskannan luovuttamisesta.

Tässä pykälässä tarkoitetussa vakuutuskannan luovuttamisessa on muutoin soveltuvin

N:o 391

Laki**lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 17 päivänä maaliskuuta 1995

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 9 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/62) 1 §:n 1 momentti, 5 c §:n 2 momentti, 10 §:n 3 momentti ja 11 §:n 2 ja 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentti 14 päivänä lokakuuta 1994 annetussa laissa (879/94), 5 c §:n 2 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1993 annetussa laissa (560/93), 10 §:n 3 momentti 22 päivänä marraskuuta 1963 annetussa laissa (526/63), 11 §:n 2 momentti 17 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa (53/91) ja 11 §:n 3 momentti 27 päivänä maaliskuuta 1991 annetussa laissa (613/91), sekä

lisätään lakiin uusi 11 a §, seuraavasti:

1 §

Työntekijälle, joka sen vuoden jälkeen, jona hän on täyttänyt 13 vuotta, työskentelee metsätyössä, uittotyössä, maatalo- ja puutarhatalouden eri töissä, maa-, vesi- ja talonrakennustyössä, maanparannustyössä, turveteollisuustyössä, satamatyössä tai kotimaanliikenteen aluksissa taikka, sikäli kuin asetuksella säädetään, muulla sellaisella alalla, jolle lyhytaikaiset työsuhteet ovat luonteenomaisia, on työnantajan kustannettava eläketurva vanhuuden ja työkyvyttömyyden varalta sekä tällaisen työntekijän omaisille perhe-eläketurva tämän lain mukaan. Työntekijä on velvollinen osallistumaan tämän lain mukaisen eläketurvan kustantamiseen siten kuin 10 c §:ssä säädetään. Jos tässä laissa ei toisin säädetä, on soveltuvin osin muutoin voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 3 §:n 2 momentissa, 3 a §:ssä, 4 §:n 1, 3 ja 5 momentissa, 4 a—4 d, 4 f—4 h ja 4 j—4 n §:ssä, 5 §:n 6 momentissa, 5 c, 7 a—7 c, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a, 10, 10 a, 10 c, 12, 13 a, 13 b ja 14 §:ssä, 15 §:n 2 momentissa, 15 a, 15 b, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19 a—19 d, 20, 21, 21 a—21 f, 22 ja 23 §:ssä säädetään.

5 c §

 Jos perhe-eläke myönnetään sellaisen edunjättäjän jälkeen, joka kuollessaan ei saanut eläkettä, pidetään 1 momenttia ja 7 §:n 1 momenttia sovellettaessa sairauden, vian tai vamman alkamispäivänä kuolinpäivää, jollei edunsaaja muuta selvitä.

10 §

 Edellä 2 momentissa tarkoitetun eläketurvan järjestämisestä johtuvien tulevien menojen peittämiseen tarvittavat varat työeläkekassan on kirjattava sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti vastuuvelkana, joka käsittää myös 9 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetut menot siihen määrään asti kuin kassan ne tulot, joita ei ole käytettävä muihin tarkoituksiin, riittävät mainittujen menojen peittämiseen.

11 §

 Sijoituksia tehtäessä on huolehdittava sijoit-